

Szkolny Regulamin Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Szkoły Podstawowej im. T. Kościuszki w Kobiernicach

Regulamin opracowano w oparciu o przepisy wydane na podstawie Ustawy z 14 grudnia 2016r Prawo oświatowe; Ustawy z dnia 07.09. 1996 r. roku o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 25/96, poz. 113 z późn. zmianami). Szczególnymi przepisami są Rozporządzenia właściwego ministra ds. oświaty: z dnia 21.05.2011 roku w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkoli i publicznych szkół (Dz.U. nr 61/2001 roku z póź. zm.), z dnia 08.11.2001 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135/01, poz. 1516), z dnia 31.12.2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6/2003, poz. 69), oraz Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających kąpiących się i uprawiających sporty wodne(Dz. U. nr 57/97 poz.358 z póź. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29.08.2014 r. (Dz. U. nr. 2014, poz. 1150) zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.

Rozdział 1

Obowiązki dyrektora szkoły w zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy pracownikom i uczniom

§1

1. Bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę poza obiektami należącymi do niej, zapewnia dyrektor szkoły kierując się następującymi zasadami:
  - 1) jeżeli specyfika programu nauczania nie sprzeciwia się temu, w planie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić potrzebę równomiernego rozłożenia zajęć w poszczególnych dniach tygodnia i potrzebę różnicowania zajęć w każdym dniu oraz zasadę niełączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu (dopuszcza się łączenie dwóch lekcji);
  - 2) prace remontowe, naprawcze i instalacyjne w pomieszczeniach szkoły przeprowadza się pod nieobecność w tych pomieszczeniach osób, którym szkoła zapewnia opiekę;
  - 3) zajęcia poza terenem szkoły nie mogą odbywać się w miejscach, w których prowadzone są prace remontowe, naprawcze i instalacyjne;
  - 4) teren szkoły ogradza się;
  - 5) na terenie szkoły należy zapewnić:
    - a) właściwe oświetlenie,
    - b) równą nawierzchnię dróg, przejść i boisk,
    - c) instalację do odprowadzania ścieków i wody deszczowej;

- 1) otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia zakrywa się odpowiednimi pokrywami lub trwale zabezpiecza w inny sposób;
- 2) szlaki komunikacyjne wychodzące poza teren szkoły zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię;
- 3) w razie opadów śniegu przejścia na terenie szkoły oczyszcza się ze śniegu i lodu i posypuje piaskiem;
- 4) urządzenia higieniczno – sanitarne są utrzymywane w czystości i stanie pełnej sprawności technicznej;
- 5) w pomieszczeniach szkoły zapewnia się właściwe oświetlenie, wentylację i ogrzewanie;
- 6) w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia zapewnia się temperaturę co najmniej 18°C;
- 7) sprzęty, z których korzystają osoby pozostające pod opieką szkoły, dostosowuje się do wymagań ergonomii;
- 8) kuchnie i jadalnie utrzymuje się w czystości a ich wyposażenie we właściwym stanie technicznym zapewniającym bezpieczne używanie;
- 9) gorące posiłki spożywane są wyłącznie w jadalni.

§2

Dyrektor kontroluje stan budynku, wyposażenia, urządzeń i terenu szkoły oraz przestrzega terminów i zleca wykonanie okresowych przeglądów stanu technicznego budynku i instalacji.

§3

1. Do obowiązków dyrektora szkoły należy również:

- 1) troska o bezpieczeństwo i higienę pracy umysłowej uczniów:
  - a) zapewnienie opieki podczas wszystkich zajęć szkolnych i pozaszkolnych,
  - b) umożliwienie uczniom, jeżeli pozwalają na to warunki atmosferyczne, przebywania w czasie przerw na świeżym powietrzu,
  - c) organizacja edukacji uczniów w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - d) zapewnienie nauczycielom wychowania fizycznego możliwości przeszkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
  - e) nadzorowanie działalności personelu szkoły na zajęciach lekcyjnych i pozaszkolnych w zakresie stosowania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - f) kontrola organizacji zajęć i warunków pracy uczniów,
  - g) ustalenie, przy współudziale rady pedagogicznej, przepisów wewnętrznych niezbędnych do utrzymania stanu bezpieczeństwa i higieny pracy określonych

- w Rozporządzeniu Ministra Edukacji i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 oraz wprowadzenie niezbędnych regulaminów szkoły, pracowni i zajęć,
- h) odwołanie albo przerwanie zajęć w wypadku pojawienia się lub ujawnienia stanu zagrożenia bezpieczeństwa uczniów lub innych osób,
  - i) zawieszenie zajęć jeżeli nie jest możliwe zapewnienie odpowiedniej temperatury pomieszczeń,
  - j) organizacja opieki zdrowotnej nad uczniami,
  - k) prowadzenie ewidencji wypadków uczniowskich;
- 6) dbanie o bezpieczeństwo nauczycieli i pracowników szkoły:
- a) zapoznanie pracowników ryzykiem zawodowym i zasadami ochrony przed zagrożeniami,
  - b) przeszkolenie pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - c) kierowanie pracowników na badania lekarskie, niedopuszczanie do pracy bez aktualnych orzeczeń lekarskich,
  - d) dostarczanie pracownikom niezbędnych środków do utrzymania higieny osobistej,
  - e) wyposażenie pokoju nauczycielskiego, pokoju nauczycieli wychowania fizycznego oraz kuchni w apteczki zaopatrzone w środki do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania pierwszej pomocy,
  - f) dostarczenie pracownikom nieodpłatnie środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,
  - g) powołanie pełnomocnika ds. BHP,
  - h) prowadzenie ewidencji wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 1) wykonywanie zarządzeń i zaleceń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy;
  - 2) analizowanie wypadków uczniów i pracowników w celu skutecznego zapobiegania im (wypadkom) w przyszłości.

§4

W celu wykonania powyższych zadań dyrektor ściśle współpracuje z organem prowadzącym szkołę.

Rozdział 2

Obowiązki nauczycieli i pracowników szkoły z zakresu BHP

§5

1. Każdy pracownik szkoły powinien:
  - 1) znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy i ppoż.;
  - 2) wykonywać pracę w sposób zgodny z zasadami i przepisami BHP oraz przestrzegać wydawanych w tym zakresie zarządzeń i wskazówek dyrektora szkoły;
  - 3) brać udział w szkoleniu i instruktażu z zakresu BHP, ppoż. i udzielania pierwszej pomocy oraz poddawać się wymagany egzaminom sprawdzającym;
  - 4) dbać o należyty stan maszyn, urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz porządek i ład w miejscu pracy;
  - 5) używać przydzielonej odzieży ochronnej zgodnie jej przeznaczeniem;
  - 6) poddawać się wstępnym, okresowym i kontrolnym badaniom lekarskim;
  - 7) niezwłocznie zawiadomić dyrektora szkoły o zauważonym w szkole wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia oraz ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia o grożącym im niebezpieczeństwie;
  - 8) współdziałać z dyrektorem szkoły w wypełnianiu obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozdział 3

Obowiązki nauczycieli w zakresie nadzoru nad warunkami BHP

§6

1. Nauczyciele, w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniów przebywających pod ich opieką podczas zajęć w szkole i poza szkołą powinni:
  - 1) pełnić stały nadzór nad uczniami w trakcie zajęć lekcyjnych, nadobowiązkowych, dodatkowych, międzylekcyjnych, wycieczek i imprez organizowanych poza terenem szkoły a w razie potrzeby reagować na niewłaściwe zachowanie;
  - 2) zapoznać uczniów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy na lekcjach, podczas zajęć wychowania fizycznego, podczas zajęć nadobowiązkowych i dodatkowych;
  - 3) zapoznać z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy podczas przerw lekcyjnych;
  - 4) zapoznać z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wycieczek i imprez odbywających się poza terenem szkoły;

- 5) zapoznać z zasadami korzystania i zachowania się w jadalni podczas spożywania posiłków;
- 6) zapoznać z przepisami o ruchu drogowym;
- 7) zapoznać z planem ewakuacji szkoły;
- 8) zaznajomić z zasadami bezpiecznego i higienicznego spędzania wolnego czasu (ferie, wakacje);
- 9) stworzyć i wywiesić w widocznym miejscu regulaminy korzystania z pracowni, sali gimnastycznej, jadalni;
- 10) w salach i na boiskach sportowych oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieścić tablice informujące jak bezpiecznie użytkować urządzenia i sprzęt sportowy;
- 11) pełnić stały dyżur nad uczniami w trakcie zajęć lekcyjnych, nadobowiązkowych, dodatkowych, międzylekcyjnych, wycieczek i imprez organizowanych poza terenem szkoły a w razie potrzeby reagować na niewłaściwe zachowanie;
- 12) pełnić rzetelnie dyżury na przerwach międzylekcyjnych według ustalonego harmonogramu dyżurów;
- 13) kontrolować miejsca pracy i nauki, w szczególności czy ich aktualny stan odpowiada przepisom z zakresu BHP;
- 14) usuwać wszelkie zauważone braki i błędy, jeśli usunięcie ich we własnym zakresie jest możliwe;
- 15) zgłaszać dyrektorowi szkoły wszelkie spostrzeżone braki i błędy, których nauczyciel usunąć sam nie może, a które stanowią zagrożenie wypadkowe;
- 16) przerwać zajęcia, gdy stan pomieszczenia, sprzętu, instalacji zagraża uczniom, pracownikom lub innym osobom, zgłaszając ten fakt dyrektorowi szkoły;
- 17) zajęcia z materiałami żrącymi, łatwopalnymi i innymi szkodliwymi dla zdrowia wykonywać tylko wtedy, gdy przewiduje je program nauczania pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela prowadzącego zajęcia; młodzież może wykonywać takie zajęcia tylko przy użyciu ochron osobistych przewidzianych przepisami BHP;
- 18) przechowywać substancje niebezpieczne i preparaty pod zamknięciem, umieszczone w odpowiednich pojemnikach opatrzonych napisami zawierającymi nazwę substancji lub preparatu oraz informacje o ich niebezpieczeństwie lub szkodliwości dla zdrowia;
- 19) sprawdzić po zakończeniu zajęć czy sprzęt i pomoce naukowe zostały złożone w przeznaczonym do tego miejscu;
- 20) odłączyć dopływ prądu po zakończeniu zajęć w pracowni komputerowej;
- 21) zamykać salę lekcyjną po zakończonych zajęciach;

- 22) wietrzyć pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia w czasie każdej przerwy, a w razie potrzeby także podczas zajęć;
- 23) uzyskać pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych na udział dziecka w imprezach organizowanych przez szkołę;
- 24) natychmiast udzielić lub zapewnić uczniowi pierwszą pomoc w razie wypadku i powiadomić o wypadku dyrektora szkoły.

Rozdział 4

Obowiązki nauczycieli z zakresu BHP na zajęciach wychowania fizycznego, podczas wycieczek i imprez organizowanych poza terenem szkoły

§7

1. Podczas lekcji wychowania fizycznego i zajęć sportowych należy przestrzegać następujących zasad:
  - 1) w czasie zajęć obowiązkowych i nadobowiązkowych z wychowania fizycznego oraz w czasie zawodów sportowych organizowanych przez szkołę uczniowie nie mogą pozostawać bez nadzoru osób do tego upoważnionych;
  - 2) w czasie prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego należy zwracać specjalną uwagę na stopień aktualnej sprawności fizycznej i wydolności organizmu uczniów, dobierając ćwiczenia o odpowiednim zakresie intensywności;
  - 3) uczestników zajęć uskarżających się na dolegliwości zdrowotne zwalnia się w danym dniu z wykonywania planowanych ćwiczeń, informując o tym jego rodziców (prawnych opiekunów);
  - 4) ćwiczenia powinny być przeprowadzone z zastosowaniem metod i urządzeń zapewniających bezpieczeństwo ćwiczących;
  - 5) urządzenia sportowe oraz sprzęt, stanowiący wyposażenie sali gimnastycznej i boiska szkolnego, powinny zapewniać bezpieczne korzystanie z nich; a w szczególności bramki do gry oraz konstrukcje podtrzymujące tablice z koszem powinny być przymocowane na stałe do podłoża;
  - 6) stan techniczny urządzeń i sprzętu sportowego sprawdza się przed każdymi zajęciami;
  - 7) prowadzący zajęcia zapoznaje osoby biorące w nich udział z zasadami bezpiecznego wykonywania ćwiczeń oraz uczestniczenia w grach i zabawach;
  - 8) naukę pływania przeprowadzać w miejscach do tego przeznaczonych i przystosowanych, w grupach liczących nie więcej niż 15 osób;
  - 9) uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnić stały nadzór ratownika i ustawiczny nadzór opiekunów ze strony szkoły.

Rozdział 5

Obowiązki uczniów w zakresie BHP

§8

1. Do obowiązków ucznia należy:

- 1) troska o swoje zdrowie i zdrowie kolegów;
- 2) zapoznanie się z zasadami bezpiecznego i higienicznego pobytu w szkole, na wycieczkach i zajęciach organizowanych przez szkołę poza jej terenem i ich bezwzględne przestrzeganie;
- 3) zapoznanie się z przepisami o ruchu drogowym i bezwzględne ich przestrzeganie;
- 4) uczniowie dojeżdżający do szkoły rowerem mają obowiązek:
  - a) przestrzegać przepisów kodeksu drogowego dotyczących rowerów i motorowerów,
  - b) posiadać kartę rowerową lub motorowerową,
  - c) sprowadzać rower z terenu szkoły na główną drogę i z niej z zachowaniem szczególnej ostrożności włączać się do ruchu,
  - d) przestrzegać zakazu korzystania z rowerów i motorowerów na terenie szkoły,
  - e) bezwzględnie wykonywać polecenia związane z bezpieczeństwem, które są wydawane przez osoby sprawujące opiekę (nauczycieli, pracowników szkoły, innych opiekunów) oraz przestrzegać ich zaleceń mających na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów.

§9

1. Uczeń nie może:

- 1) pod żadnym pozorem samowolnie opuszczać terenu szkoły podczas zajęć i przerw;
- 2) podczas zajęć poza terenem szkoły samowolnie oddalać się od opiekuna grupy;
- 3) przynosić do szkoły przedmiotów niebezpiecznych oraz wartościowych a zbytecznych w szkole, które mogą być przyczyną konfliktów i zagrożeń zdrowia i życia oraz przedmiotów, które obniżają poziom higieny.

§10

Szkoła nie ponosi odpowiedzialności z samowolny pobyt ucznia na terenie szkoły poza rozkładem zajęć.

Rozdział 6

Zasady postępowania w przypadku wypadków osób pozostających pod opieką szkoły

§11

1. Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski na zajęciach lekcyjnych lub w czasie przerwy, każdy nauczyciel, który jest jego świadkiem niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w miarę możliwości udzielając pierwszej pomocy, a następnie wykonuje następujące czynności:
  - 1) doprowadza poszkodowanego do pielęgniarki szkolnej lub w szczególnych przypadkach sprowadza fachową pomoc medyczną. (Jeżeli nie ma pielęgniarki szkolnej, nauczyciel przekazuje poszkodowanego dyrektorowi/wicedyrektorowi, który bierze dalszą odpowiedzialność za udzielenie pomocy.);
  - 2) natychmiast zawiadamia dyrektora lub wicedyrektora o wypadku;
  - 3) zabezpiecza miejsce wypadku dla dokonania oględzin lub szkicu w porozumieniu z pielęgniarką szkolną;
  - 4) powiadamia rodziców dziecka.
1. Jeżeli nauczyciel ma w czasie wypadku zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoją klasą nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
2. Jeśli wypadek zdarzy się w godzinach wieczornych (dyskoteka, ognisko), gdy nie ma dyrektora szkoły – nauczyciel sam decyduje o postępowaniu.

§12

Procedurę powypadkową uczniów i pracowników szkoły określa rozdział 4 Rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002r.

Rozdział 7

Regulamin wycieczek i innych imprez krajoznawczo-turystycznych

§ 13

Postanowienia wstępne

1. Wycieczki i imprezy krajoznawczo-turystyczne organizowane przez szkołę powinny mieć na celu w szczególności:
  - 1) poznawanie kraju i jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
  - 2) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturowego,
  - 3) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,

- 4) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
  - 5) podnoszenie kondycji zdrowotnej oraz sprawności fizycznej,
  - 6) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku,
  - 7) przeciwdziałanie patologii społecznej.
1. Wycieczki i imprezy krajoznawczo-turystyczne mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub pozaszkolnych.
  2. Wycieczki i imprezy mogą przyjmować następujące formy:
    - 1) wycieczki przedmiotowe – inicjowane i organizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, zgodnie z programem nauczania, w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych,
    - 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne odbywające się w terenie powszechnie uczęszczanym, niewymagające od uczestników szczególnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego,
    - 3) imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak biwaki, rajdy, turnieje itp.
    - 4) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego.
  1. Organizacja wycieczek i imprez wynika z rocznego planu pracy szkoły oraz, w przypadku wycieczek przedmiotowych, z nauczycielskich planów dydaktycznych.
  2. Wycieczki i imprezy krajoznawczo-turystyczne powinny być organizowane w miarę możliwości w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.
  3. Ilekroć w dalszej części regulaminu jest mowa o wycieczce, należy przez to rozumieć także pozostałe formy turystyki i krajoznawstwa określone w punkcie 3.

§ 14

Procedury organizacji wycieczek

1. Dyrektor szkoły wyznacza spośród osób organizujących wycieczkę kierownika wycieczki.
2. Osobą odpowiedzialną za organizację oraz prawidłowy i bezpieczny przebieg wycieczki jest kierownik wycieczki.
3. Kierownik wycieczki najpóźniej na tydzień przed planowaną wycieczką informuje dyrektora lub upoważnionego wicedyrektora o jej założeniach organizacyjnych.
4. Kierownik wycieczki najpóźniej na 3 dni przed jej rozpoczęciem przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia.
5. Dokumentacja wycieczki zawiera:
  - 1) kartę wycieczki z jej harmonogramem,
  - 2) listę uczestników,

- 3) pisemne zgody rodziców,
  - 4) regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki,
  - 5) pisemną informację dla rodziców nt. wycieczki,
  - 6) rozliczenie wycieczki (należy przedłożyć w ciągu 2 tygodni po zakończeniu wycieczki).
1. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy wyraża dyrektor szkoły lub upoważniony wicedyrektor poprzez podpisanie karty wycieczki i listy uczestników. Podpisane dokumenty są przekazywane kierownikowi wycieczki.
  2. Przeprowadzenie wycieczki bez zatwierdzenia stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.
  3. Organizacja i program wycieczek powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań, potrzeb uczniów i ich możliwości.
  4. Uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie, nie mogą brać udziału w wycieczkach.
  5. Udział ucznia w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego.
  6. Zgodę na wycieczki i imprezy zagraniczne wydaje dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą. Zawiadomienie to powinno zawierać:
    - 1) nazwę kraju,
    - 2) czas pobytu,
    - 3) program pobytu,
    - 4) imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów,
    - 5) listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.
1. Każda wycieczka i impreza krajoznawczo-turystyczna powinna być dobrze przygotowana i omówiona ze wszystkimi uczestnikami. Przed wyjściem lub wyjazdem uczestnicy muszą poznać cel wycieczki, trasę, program i regulamin zachowania się na wycieczce oraz zasady bezpieczeństwa z nią związane, co powinno zostać odnotowane w dzienniku w temacie lekcji.
  2. Długość dziennych odcinków trasy i tempo należy dostosować do najsłabszego uczestnika wycieczki,
  3. Działalność szkoły w zakresie organizowania wycieczek i innych imprez krajoznawczo-turystycznych może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:
    - 1) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce,
    - 2) ze środków wypracowanych przez uczniów,
    - 3) ze środków przekazanych przez Radę Rodziców lub osoby fizyczne i prawne.
      1. Kierownicy i opiekunowie wycieczek lub imprez nie ponoszą kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia.

§ 15

Szczegółowe zasady bezpieczeństwa i opieki nad uczniami podczas wycieczek

1. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grup. Opieka ta ma charakter ciągły.
2. Opiekunami mogą być nauczyciele lub inne osoby pełnoletnie wyznaczone przez dyrektora.
3. Kierownik i opiekunowie wycieczki podpisują na karcie wycieczki oświadczenie o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa na wycieczce.
4. Na wycieczce organizowanej poza terenem szkoły w obrębie tej samej miejscowości, bez korzystania ze środków lokomocji, opiekę sprawuje co najmniej jedna osoba nad grupą do 30 uczniów.
5. Na wycieczce udającej się poza teren szkoły przy korzystaniu ze środków lokomocji lub udającej się poza miejscowość będącą siedzibą szkoły, opiekę sprawuje jedna osoba na grupę do 15 uczniów.
6. Na wycieczce turystyki kwalifikowanej opiekę sprawuje jedna osoba nad grupą do 10 uczniów, jeśli przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej.
7. Wycieczki piesze na terenach górskich leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz leżących powyżej 1000 m. n. p. m. mogą prowadzić wyłącznie przewodnicy turystyczni.
8. Zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą szkolną podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi. W razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych (szczególnie w przypadku planowanych wycieczek pieszych górskich), należy wycieczki odwołać.
9. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
10. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
11. Uczestnicy wycieczek powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
12. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jednego z uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
13. Wycieczki powinny rozpoczynać i kończyć się w wyznaczonym w harmonogramie wycieczki miejscu.
14. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa podczas wycieczek autokarowych:
  - 1) do przewozu uczniów należy wykorzystywać tylko sprawne i dopuszczone do przewozu osób pojazdy,

- 2) kierowca musi posiadać świadectwo kwalifikacyjne kierowcy zawodowego oraz potwierdzenie sprawności technicznej autokaru ważne przez 6 miesięcy,
  - 3) jeden kierowca może jechać przez maksimum 8 godzin,
  - 4) autokar musi być oznakowany – przewóz dzieci,
  - 5) dozwolona jest jazda nocą,
  - 6) postoje mogą odbywać się tylko w wyznaczonych do tego miejscach, tj. na oznakowanych parkingach,
  - 7) po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczebny uczestników wycieczki,
  - 8) kierownik wycieczki wsiada pierwszy i ustala kolejność zajmowania miejsc,
  - 9) kierownik wycieczki siada przy drzwiach z przodu autobusu,
  - 10) opiekunowie wsiadają ostatni i jeden z nich zajmuje miejsce z tyłu autobusu przy drzwiach,
  - 11) przed odjazdem należy sprawdzić listę obecności,
  - 12) w czasie jazdy uczniowie siedzą na wyznaczonych miejscach,
  - 13) przy wysiadaniu z autobusu – pierwsi wysiadają opiekunowie i ustawiają uczniów, zwracając uwagę, by nie przebiegali przez jezdnię,
  - 14) uczestnicy wycieczki zostawiają porządek w autobusie i zabierają swoje rzeczy,
  - 15) kierownik wysiada ostatni – sprawdza autobus,
  - 16) po wyjściu z autobusu należy uformować grupę i sprawdzić listę obecności.
1. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa w czasie korzystania z pociągu (zasady te dotyczą także jazdy autobusem miejskim oraz tramwajem):
    - 1) w porozumieniu z kierownikiem pociągu należy zabezpieczyć drzwi w wagonie, w którym jadą dzieci,
    - 2) jeśli konieczny jest podział uczestników wycieczki na grupy, należy dokonać go wcześniej,
    - 3) w każdym przedziale powinna znajdować się osoba dorosła,
    - 4) kierownik wycieczki wsiada pierwszy, rozdziela dzieci i opiekunów w przedziałach, sprawdza listę obecności,
    - 5) jeden z opiekunów wsiada ostatni,
    - 6) w czasie jazdy pociągiem uczestnikom wycieczki nie wolno otwierać okien, wychylać się, należy zachować porządek i czystość,
    - 7) z pociągu pierwszy wysiada jeden z opiekunów, ustawia bezpiecznie uczniów na peronie,
    - 8) kierownik wysiada ostatni, sprawdziwszy uprzednio przedziały,
    - 9) po uformowaniu grupy, kierownik sprawdza listę obecności.
  1. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa na wycieczce pieszej:
    - 1) liczebność do 30 uczniów – 2 opiekunów,
    - 2) w czasie marszu, jeden opiekun prowadzi grupę a drugi idzie na końcu,

- 3) uczestnicy posiadają ubiór, a szczególnie obuwie, odpowiednie do miejsca i warunków atmosferycznych,
- 4) w mieście poruszamy się po chodnikach, a poza miastem lewą stroną drogi, pojedynczo ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom, dwójkami poza miastem chodzimy wyłącznie po drogach o bardzo małym natężeniu ruchu,
- 5) w lesie chodzimy po oznakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych – wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach,
- 6) opiekun powinien posiadać mapę, dobrze gdy zna teren,
- 7) przed wyruszeniem sprzed szkoły uczestnicy są poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie,
- 8) należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.

1. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa na wycieczce w góry:

- 1) liczebność grupy – 1 opiekun na 10 uczestników,
- 2) odpowiedni ubiór – buty sznurowane, kurtka, rzeczy osobiste zabieramy w plecaku,
- 3) wszyscy uczestnicy wycieczki poruszają się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych,
- 4) na początku kolumny i na końcu idzie opiekun,
- 5) uczestnicy wycieczki ustawieni są w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze,
- 6) na terenach powyżej 1000 m. n .p. m. wycieczkę prowadzi przewodnik górski,
- 7) na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy tatrzańscy,
- 8) wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek uczestników,
- 9) na wędrowkę należy wyruszać rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu.

1. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa na wycieczce rowerowej:

- 1) 2 opiekunów na grupę 10-13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób),
- 2) wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową,
- 3) prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najsłabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy,
- 4) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika,
- 5) odstępy między jadącymi do 5 m,
- 6) uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, z zgodnie z przepisami ruchu drogowego,
- 7) opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki, wentyle oraz pompkę,

- 8) uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę, z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu.

§ 16

Obowiązki kierownika wycieczki

1. Opracowanie programu i harmonogramu wycieczki.
2. Terminowe przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia dokumentacji wycieczki oraz jej terminowe rozliczenie.
3. Opracowanie regulaminu bezpiecznego zachowania się na wycieczce oraz zapoznanie z regulaminem wycieczki i z zasadami bezpieczeństwa wszystkich jej uczestników oraz rodziców uczniów.
4. Zebranie od uczniów oświadczenia rodziców (prawnych opiekunów) o wyrażeniu zgody na udział dziecka w wycieczce oraz braku przeciwwskazań zdrowotnych (w przypadku nie podpisania przez rodziców oświadczenia kierownik wycieczki ma prawo odmowy uczestnictwa dziecka w wycieczce).
5. Dostarczenie rodzicom pisemnej informacji na temat celu, terminu, trasy wycieczki, adresów noclegów i telefonów kontaktowych.
6. Posiadanie przy sobie listy uczestników wycieczki z adresami, PESEL-em, numerami telefonów do rodziców.
7. Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki.
8. Zapewnienie warunków realizacji programu wycieczki oraz jego nadzór.
9. Określenie zadań dla opiekunów, zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczestników wycieczki.
10. Możliwe jest połączenia funkcji kierownika wycieczki i opiekuna wycieczki za zgodą dyrektora.
11. Nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny sprzęt pierwszej pomocy.
12. Organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów.
13. Dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu wg załącznika nr 4.

§ 17

Obowiązki opiekuna wycieczki

1. Sprawowanie ciągłej opieki nad powierzonymi uczniami, posiadanie ich imiennej listy.
2. Sprawdzanie stanu liczebnego swojej grupy przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
3. Współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki.
4. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
5. Nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom.
6. Wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika.

§ 18

Ramowy regulamin bezpieczeństwa i zachowania się na wycieczce

1. Wszystkich uczestników wycieczki obowiązuje ustalony program wycieczki i rozkład czasowy dnia.
2. Każdy uczestnik musi być odpowiednio przygotowany (właściwy ubiór, obuwie, legitymacja).
3. Nie wolno pod żadnym pozorem oddalać się od grupy.
4. Wszelkie dolegliwości i niedyspozycje zdrowotne należy natychmiast zgłaszać kierownikowi.
5. Należy ściśle przestrzegać zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zasad BHP oraz przepisów przeciwpożarowych.
6. W czasie jazdy autokarem zabrania się chodzenia po autobusie, stania lub klęczenia na siedzeniach oraz innych niebezpiecznych zachowań.
7. W czasie zwiedzania muzeów, parków narodowych i innych tego typu miejsc należy zapoznać się z ich regulaminem i bezwzględnie się do niego stosować.
8. Bezwzględnie zabrania się palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania środków psychotropowych i odurzających.
9. Za wszystkie szkody materialne wyrządzone przez ucznia obciążeni kosztami zostają rodzice (prawni opiekunowie).
10. W przypadku zagubienia się, odłączenia od grupy, należy natychmiast w ustalony sposób kontaktować się z kierownikiem wycieczki.
11. W przypadku rażącego naruszenia regulaminu bezpieczeństwa i zachowania się na wycieczce natychmiast powiadamia się rodziców ucznia. Mają oni obowiązek odebrania dziecka na swój koszt.
12. W zależności od formy turystyki i miejsca pobytu kierownik wycieczki wprowadza do regulaminu zapisy mające chronić uczniów przed niebezpieczeństwem na konkretnej

wycieczce. Każda wycieczka powinna mieć przygotowany regulamin oparty na ww. ogólnych zasadach bezpieczeństwa dostosowany do konkretnego rodzaju wycieczki.

13. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen zachowania zawartymi w rozdziale nr 6 Szczegółowe zasady oceniania wewnątrzszkolnego.

§ 19

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora. Listę tych uczniów kierownik dołącza do odpowiedniego dziennika klasowego.
2. Wszyscy opiekunowie oraz uczestnicy wycieczki zobowiązani są zapoznać się z regulaminem i harmonogramem wycieczki.
3. Ramowy regulamin wycieczki lub jego rozszerzenie podpisują wszyscy uczestnicy wycieczki.
4. Klasowe lub grupowe wyjście uczniów poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania nie stanowi wycieczki w rozumieniu niniejszego regulaminu. Nauczyciel organizujący takie wyjście musi uzyskać na nie zgodę dyrektora. Wyjście należy odnotować w zeszycie wyjść znajdującym się w sekretariacie oraz w dzienniku lekcyjnym.
5. Ustalenia punktu 4 nie dotyczą lekcji wychowania fizycznego.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie zastosowanie mają inne przepisy stanowiące prawo.

Załączniki:

Załącznik 1 – karta wycieczki z harmonogramem

Załącznik 2 – wzór listy uczestników wycieczki

Załącznik 3 – wzór zgody rodziców lub opiekunów prawnych na udział dziecka w wycieczce

Załącznik 4 - wzór rozliczenia wycieczki

Załącznik 5 – wzór poświadczenia zapoznania się z regulaminem wycieczki

K A R T A   W Y C I E C Z K I / I M P R E Z Y**Cel i założenia programowe wycieczki/imprezy:** ....
.....**Trasa wycieczki/imprezy;** .....**Termin.** ..... ilość dni ..... klasa .....**Liczba uczestników** .....**Kierownik (imię i nazwisko)** .....**Liczba opiekunów:** .....**Środek lokomocji:** .....**OŚWIADCZENIE**

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki/imprezy
(imię i nazwisko oraz podpis)

.....

.....

Kierownik wycieczki/imprezy
(imię i nazwisko oraz podpis)

.....

Harmonogram wycieczki /imprezy

Data/godz. wyjazdu	Ilość km	Miejscowość	Program	Adres zakwaterowania

Adnotacja organu prowadzącego lub

sprawującego nadzór pedagogiczny

.....

Zatwierdzam

Dyrektor szkoły

Lista uczestników wycieczki klasy..... do ..... w dniu .....

Lista uczestników pozostających pod nadzorem opiekuna .....

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

Podpis opiekuna

.....

Lista uczestników pozostających pod nadzorem opiekuna .....

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

Podpis opiekuna

.....

Zgoda rodziców/opiekunów

Wyrażam zgodę na wyjazd mojego dziecka ....., ucznia/uczennicy klasy .....
na wycieczkę do ..... organizowaną
w dniu/ach..... przez Szkołę Podstawową im. T. Kościuszki w Kobiernicach.

Zbiórka przed szkołą: .....

Planowany powrót: ok. godz. ....

Koszt wyjazdu: .....

Oświadczam, że nie widzę przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa mojego dziecka w ww. wyjeździe. Zgadzam się na przeprowadzenie niezbędnych zabiegów i hospitalizację dziecka w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. Zobowiązuję się pokryć ewentualne straty wyrządzone przez moje dziecko na wycieczce.

Po wycieczce odbiorę dziecko osobiście sprzed szkoły. / Zezwalam dziecku na samodzielny powrót do domu i biorę za niego/nią pełną odpowiedzialność.

Telefon kontaktowy do rodzica lub prawnego opiekuna .....

.....
DATA I CZYTELNY PODPIS RODZICA/OPIEKUNA

Zgoda rodziców/opiekunów

Wyrażam zgodę na wyjazd mojego dziecka ....., ucznia/uczennicy
klasy ..... na wycieczkę do ..... organizowaną
w dniu/ach..... przez Szkołę Podstawową im. T. Kościuszki w Kobiernicach.

Zbiórka przed szkołą: .....

Planowany powrót: ok. godz. ....

Koszt wyjazdu: .....

Oświadczam, że nie widzę przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa mojego dziecka w ww. wyjeździe. Zgadzam się na przeprowadzenie niezbędnych zabiegów i hospitalizację dziecka w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. Zobowiązuję się pokryć ewentualne straty wyrządzone przez moje dziecko na wycieczce.

Po wycieczce odbiorę dziecko osobiście sprzed szkoły. / Zezwalam dziecku na samodzielny powrót do domu i biorę za niego/nią pełną odpowiedzialność.

Telefon kontaktowy do rodzica lub prawnego opiekuna .....

.....
DATA I CZYTELNY PODPIS RODZICA/OPIEKUNA

ROZLICZENIE WYCIECZKI

Wycieczka / impreza szkolna do ..... organizowana
w dniu ..... przez .....

I. DOCHODY:

Liczba uczestników:	
Koszt wycieczki na osobę:	
Inne wpłaty:	
Razem:	

II. WYDATKI:

Rodzaje wydatków:	Koszty w przeliczeniu na całą grupę:	Uwagi:
Koszt przejazdu:		
Koszt biletów wstępu:		
Koszt noclegu:		
Koszt wyżywienia:		
Inne wydatki:		
Razem:		

Koszt wycieczki na 1 uczestnika: .....

Pozostała kwota z wycieczki:.....

Sposób zagospodarowania pozostałej kwoty z wycieczki:.....

Uczestnicy wycieczki:

(np. Samorząd klasowy)

.....
.....

Kierownik wycieczki:

.....

Rozliczenie przyjął:

.....

(data i podpis dyrektora szkoły)

.....
miejsowość, data

**Poświadczenie zapoznania się z regulaminem
wycieczki do .....
organizowanej w terminie .....**

Lp.	Nazwisko i imię ucznia	Podpis ucznia
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		

18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		